

Sekrety Gdyni

**Materiały edukacyjne z zakresu
dziedzictwa kulturowego**

Narodowy
Instytut
Dziedzictwa

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

*Wychowanie, całkowicie wyzwolone z autorytetu,
tradycji i dogmatu, kończy się nihilizmem.*

Leszek Kołakowski

Sekrety Gdyni

Etap edukacyjny: szkoła ponadpodstawowa.

Grupa wiekowa: młodzież w wieku 15-18 lat.

Przedmiot: godzina z wychowawcą we współpracy z nauczycielem geografii.

Czas: 2 jednostki lekcyjne.

Temat realizowany w ramach zadań wychowawczych szkoły zawartych w rozporządzeniu:

Kształcenie i wychowanie w liceum ogólnokształcącym i technikum sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i regionalnej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.

Ważnym zadaniem szkoły jest przygotowanie uczniów do życia w społeczeństwie informacyjnym. Nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni stwarzać uczniom warunki do nabywania umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł oraz dokumentowania swojej pracy, z uwzględnieniem prawidłowej kompozycji tekstu i zasad jego organizacji, z zastosowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych¹.

TREŚCI PROGRAMOWE:

I. Upowszechnianie wiedzy o dziedzictwie i jego wartości, a także kreowanie w młodym pokoleniu przekonania o znaczeniu dziedzictwa kulturowego dla integralnego rozwoju człowieka.

II. Kształtowanie szacunku dla dziedzictwa narodowego; wyrabianie poczucia troski o pamiątki i zabytki historyczne.

---

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia.

CELE OPERACYJNE LEKCJI:

Po lekcji uczeń:

- prezentuje wartości obiektów stanowiących dziedzictwo kulturowe Polski na przykładzie wybranego regionu lub szlaku turystycznego.

METODY NAUCZANIA:

- gra terenowa prowadzona w szkole i w ogrodzie przyszkolnym.

FORMY PRACY:

- praca z całym zespołem klasowym;
- praca w grupach;
- praca indywidualna.

ŚRODKI DYDAKTYCZNE:

- komputer z dostępem do Internetu;
- projektor;
- telefony komórkowe uczniów lub tablety szkolne;
- prezentacja w programie Power Point (**załącznik nr 1**);
- znaczniki z nazwami ulic do aranżacji holu szkolnego;
- karty pracy do połączenia w zespoły dla każdego ucznia (**załącznik nr 2**);
- instrukcja wprowadzająca dla grup (**załącznik nr 3**);
- zadanie nr 1 (**załącznik nr 4**);
- informacje niezbędne do rozwiązania krzyżówki ukryte w ogrodzie przyszkolnym (**załącznik nr 5**);
- zadanie nr 2 (**załącznik nr 6**);
- zadanie nr 3 (**załącznik nr 7**);
- kartki dla uczniów;
- flamaster-pisak-tester-uv;
- latarki uv dla grup;
- czarne pisaki dla grup;
- koperty z puzzlami.

NARZĘDZIA TIK:

- prezentacja w PowerPoincie;
- <https://answergarden.ch/>;
- <https://www.festisite.com/text-layout/maze/>;
- <https://www.qr-online.pl/>;
- <https://puzzel.org/en/jigsaw/play?p=-MKaZLqGOrdTbsU8C0nV> – do utworzenia puzzli;
- <https://learningapps.org/createApp.php>;
- <https://mal-den-code.de/>.

POWIĄZANIE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ POSZCZEGÓLNYCH PRZEDMIOTÓW:

JĘZYK POLSKI

Język polski realizowany jako przedmiot kluczowy w szkole ponadpodstawowej pozwala uczniowi na poznawanie zarówno dzieł literackich wchodzących w skład polskiego, europejskiego i światowego dziedzictwa, jak i utworów literatury współczesnej, których autorzy zdobyli uznanie. Dojrzałość intelektualna, emocjonalna i moralna, którą w tym czasie osiąga uczeń, sprzyja kształtowaniu hierarchii wartości, kształtowaniu jego tożsamości osobowej, narodowej i kulturowej, rozwojowi poczucia odpowiedzialności za własny rozwój oraz wybory życiowe.

Kształcenie literackie i kulturowe w liceum ogólnokształcącym oraz technikum powinno akcentować egzystencjalne aspekty doświadczenia siebie, innych, świata, otwierać ciekawą przestrzeń myślenia i wartościowania poprzez kontakty z wartościową literaturą i innymi tekstami kultury. Powinno równocześnie wprowadzać w tradycję jako strażnika pamięci zbiorowej, łącznika między dawnymi i współczesnymi latami – przekaznika treści wyróżnionych z dziedzictwa kulturowego jako społecznie ważnych i doniosłych, zarówno w czasie przeszłym, jak i współczesnym, w tradycję, która stanowi istotny czynnik procesów światopoglądowych, wpływających na kształtowanie się tożsamości człowieka.

MUZYKA

Muzyka jest także ważnym elementem całościowego wychowania (postawy, kompetencje społeczne), wprowadza również w zagadnienia wiążące się z ochroną dóbr kultury i własności intelektualnej, wdraża także do szacunku dla narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

PLASTYKA

Plastyka jest także ważnym elementem wychowania: wprowadza w zagadnienia wiążące się z ochroną dóbr kultury i własności intelektualnej, uczy szacunku dla narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. Dzięki poznawaniu dzieł architektury i sztuki lokalnej uczeń może docenić miejsce dziedzictwa narodowego, regionalnego na tle zjawisk w kulturze polskiej i światowej, a także rozwijać wrażliwość estetyczną.

HISTORIA SZTUKI

Zadaniem przedmiotu jest też przygotowanie uczniów do statusu odbiorcy dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza związanego ze sztukami wizualnymi. Przedmiot uzupełnia zarówno kształcenie humanistyczne, jak i artystyczne. Treści kształcenia integrują się z zagadnieniami poruszonymi na zajęciach historii i języka polskiego.

GEOGRAFIA

Dobór treści w podstawie programowej sprzyja między innymi kształtowaniu takich postaw, jak: rozumienie potrzeby racjonalnego gospodarowania w środowisku geograficznym zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju, uwrażliwianie na wartość i znaczenie cennych obiektów przyrodniczych i kulturowych, należących do dziedzictwa lokalnego, regionalnego, narodowego, ponadnarodowego.

JĘZYK MNIJSZOŚCI

Do wymagań ogólnych należą: świadomość własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego, kształcenie językowe, kształcenie literackie i kulturowe, tworzenie wypowiedzi.

HISTORIA

Istotne znaczenie w rozwoju ma też wychowanie w poczuciu odpowiedzialności i szacunku dla prac własnych i cudzych, w tym dziedzictwa kulturowego. Istotne znaczenie ma kształtowanie szacunku dla dziedzictwa narodowego; wyrabianie poczucia troski o pamiątki i zabytki historyczne.

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

Kształcenie to ma także prowadzić do ugruntowania postaw szacunku dla dziedzictwa narodowego i ogólnoswiatowego oraz ciekawości poznawczej, otwartości i tolerancji.

PRZEBIEG LEKCJI:

a) Przygotowanie do lekcji:

Prowadzący umieszcza koperty z informacjami potrzebnymi do rozwiązania zadania pierwszego w ogrodzie przyszkolnym (lub w ogólnie dostępnych miejscach szkoły) oraz aranżuje przestrzeń na holu, gdzie ustawia znaczniki z nazwami popularnych ulic Gdyni. Zapisuje także na puzzlach pisakiem widocznym pod światłem UV miejsce wykonania ostatniego zadania.

b) Faza wprowadzająca:

Nauczyciel, chcąc wywołać zainteresowanie tematyką, włącza przygotowaną w programie np. PowerPoint prezentację (slajd nr 2 – mapa przedstawiająca historyczny układ urbanistyczny śródmieścia Gdyni uznanego za Pomnik Historii rozporządzeniem Prezydenta RP z 23 lutego 2015 r. (Dz.U. 2015, poz. 356) – przykryty pięcioma czarnymi kropkami, które – jeśli uczniowie będą mieli problem z odgadnięciem – kolejno usuwa) i prosi uczniów o odgadnięcie tematu zajęć. Wychowawca wykorzystuje stronę <https://answergarden.ch/>, na której umieścił pytanie, wygenerował kod i podał go uczniom. Młodzież udziela odpowiedzi, posługując się własnymi telefonami komórkowymi, smartfonami lub tabletami szkolnymi.

Zrzut z ekranu
– przykładowe odpowiedzi

c) Faza realizacyjna:

Prowadzący podaje temat lekcji i krótko omawia jej strukturę (slajd nr 3 i 4 w prezentacji). Zajęcia są prowadzone w formie gry terenowej w szkole i/lub ogrodzie przyszkolnym. Młodzież pracuje w zespołach, których zadaniem jest rozwiązanie trzech zadań w jak najkrótszym czasie.

Uczniowie w pierwszej kolejności muszą odnaleźć członków swojej ekipy, przechodząc labirynt otrzymany od nauczyciela. Grupy zadaniowe spotykają się na ulicy odczytanej przez przejście labiryntu (załącznik nr 2 – karta pracy nr 1). Nauczyciel aranżuje na holu szkolnym przestrzeń – miejsca z nazwami ulic (Świętojańska, Starowiejska, 10 lutego, Morska, Abrahama, Władysława IV) oraz z kopertą zawierającą wprowadzenie i instrukcję do zadania pierwszego (załącznik nr 3 i 4).

Pierwsze zadanie polega na odnalezieniu umieszczonych przed zajęciami w ogrodzie przyszkolnym lub w ogólnej przestrzeni szkoły kopert zawierających kody QR, fotografie lub teksty dotyczące modernistycznych obiektów Gdyni (załącznik nr 5). Młodzież, pracując w zespołach, szuka kopert oznaczonych numerami (od 1 do 8), zapoznaje się z informacjami tam zawartymi i wpisuje odpowiedź do krzyżówki. Rozwiązanie wskazuje miejsce zapory, gdzie na uczniów czeka dodatkowe wyzwanie.

W miejscu pierwszej zapory nauczyciel sprawdza poprawność rozwiązania i przedstawia treść wyzwania dodatkowego.

Wyzwanie nr 1

Utwórzcie co najmniej czterowersowy wiersz zawierający słowa – **tradycja, dziedzictwo, przeszłość, przyszłość**.

Po prezentacji, ekipa otrzymuje następane zadanie, którego rozwiązanie pozwoli ustalić kolejną zaporę.

Drugie zadanie polega na wykreśleniu nazw miejsc, które warto zobaczyć w Gdyni (załącznik nr 6). Młodzież znajduje nazwy gdyńskich atrakcji lat 20. XX wieku, a następnie z pozostałych liter tworzy nazwę sali, w której czeka osoba z kolejnym wyzwaniem.

Nauczyciel daje młodzieży kopertę z puzzlami, które po ułożeniu i podświetleniu latarką UV wskazują miejsce ostatniego zadania.

Wyzwanie nr 2

Ułóżcie puzzle przedstawiające kościół Świętego Michała Archanioła, który jest najstarszym kościołem w Gdyni oraz najstarszym zabytkiem miasta. Historia tego obiektu rozpoczyna się w 1124 roku, kiedy został ufundowany przez tutejszego księcia Świętopetka II.

Zdjęcie z archiwum prywatnego

Po ułożeniu skorzystajcie z latarki UV, a dowiedziecie się gdzie znajdziecie ostatnie Wasze zadanie.

Po ułożeniu puzzli i podświetleniu latarką ekipy dowiadują się, gdzie znajduje się trzecie zadanie, polegające na ustaleniu prawdziwości podanych informacji (załącznik nr 7 – zadanie 3).

d) Faza podsumowująca:

Na zakończenie nauczyciel nagradza zwycięzców dyplomami, a następnie prosi ochotników o dokończenie zdań:

1. Najbardziej zainteresowało mnie dzisiaj.....
2. Podobało mi się na lekcji.....
3. Dowiedziałem/am się .....
4. Nie podobało mi się .....
5. Następnym razem .....

PRACA DOMOWA:

Przygotujcie na kolejną lekcję zagadki dotyczące Gdyni, jej charakterystycznych miejsc, obiektów, pomników itp.

BIBLIOGRAFIA:

.....
https://www.nid.pl/pl/Informacje_ogolne/Zabytki_w_Polsce/Pomniki_historii/Liste_miejsc/miejsce.php?ID=2796 (dostęp 25.10.2020).

<https://www.google.com/search?q=najstarszy+obiekt+sakralny+w+Gdyni&oq=najstarszy+obiekt+&aqs=chrome.1.69i57j69i59j0l2j0i22i30l3.7398j0j4&sourceid=chrome&ie=UTF-8> (dostęp 26.10.2020).

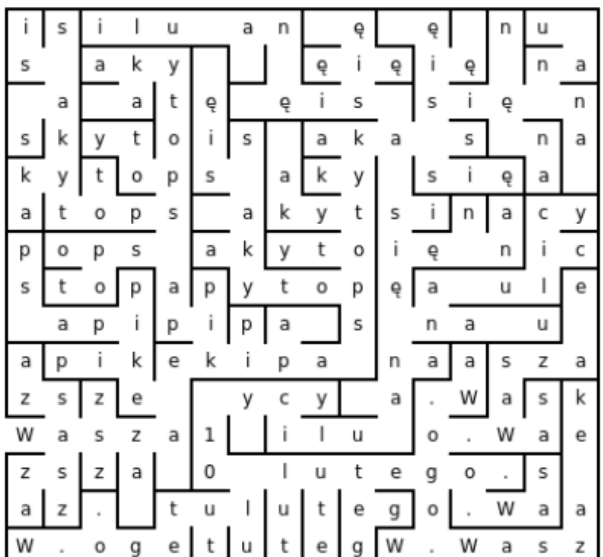
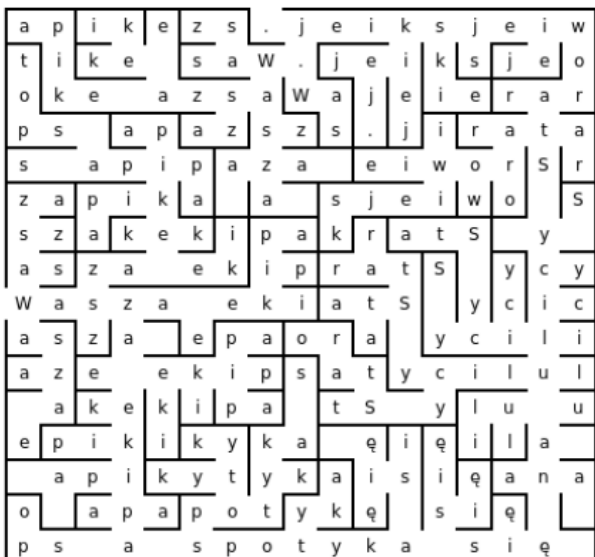
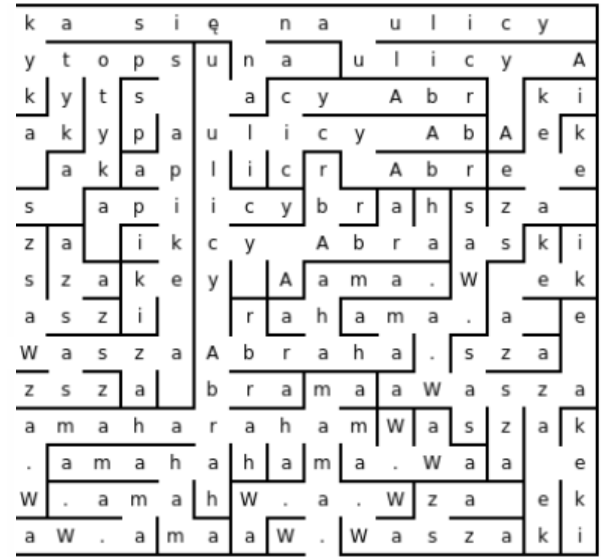
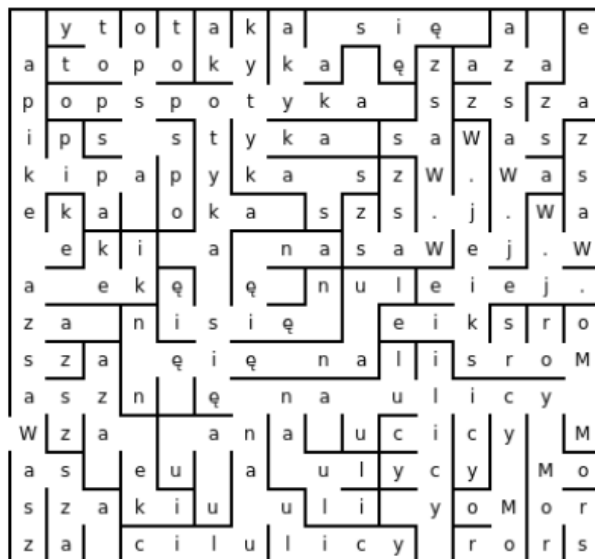
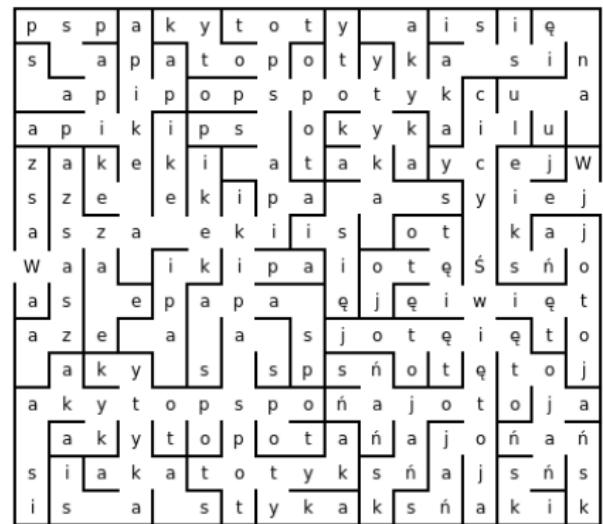
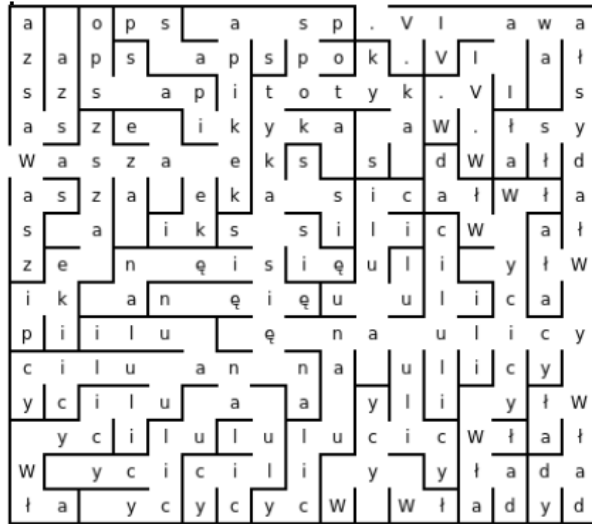

ZAŁĄCZNIK NR 2

KARTA PRACY

Labirynty do podziału na sześć zespołów.

Przejdź rebus, a dowiesz się, gdzie spotka się Wasza ekipa.

ZAŁĄCZNIK NR 3

INSTRUKCJA DLA GRUPY

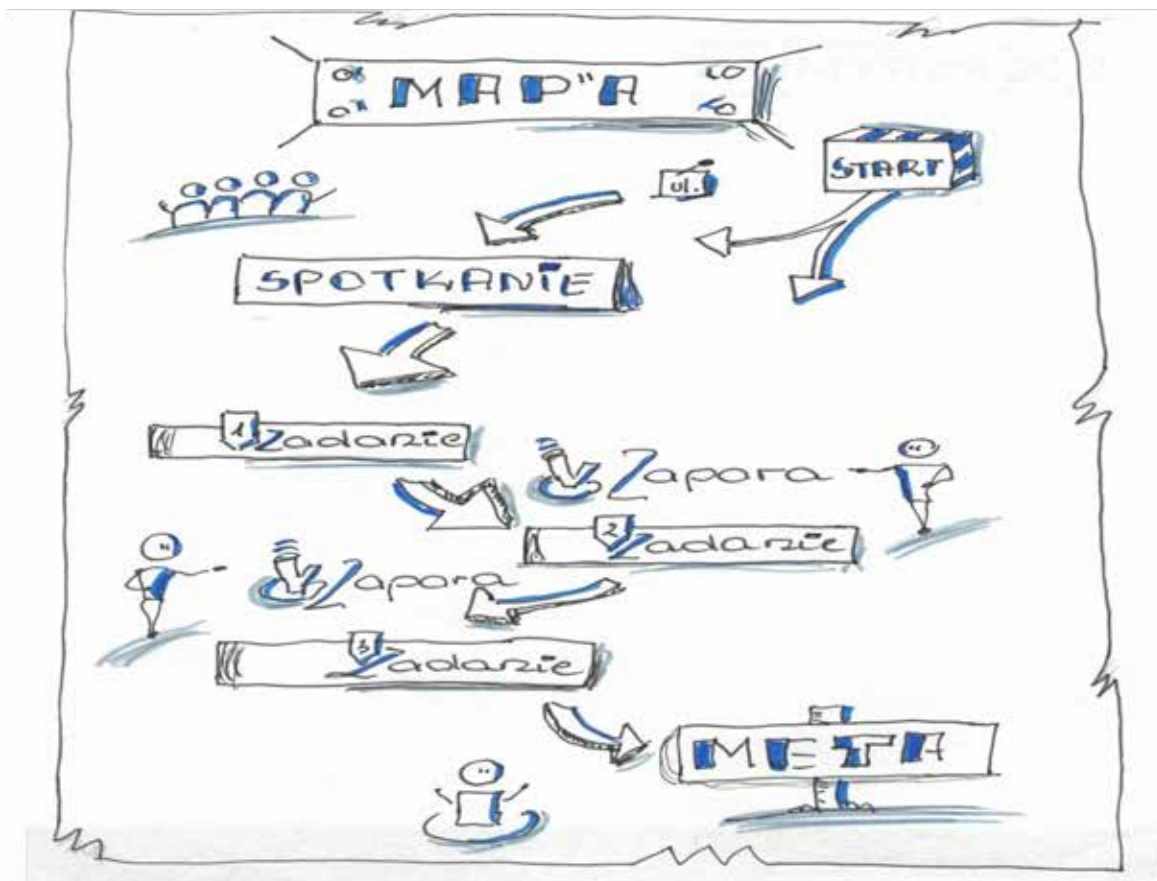
Kto kontroluje przeszłość, ten ma władzę nad przyszłością.

George Orwell

Sekrety Gdyni

Przybyliście do nas z roku 4018, jesteście grupą budowniczych, walczyacie o wygranie przetargu, macie zbudować w przyszłości muzeum miasta Gdyni na Marsie. Waszym zadaniem jest ocalić od zapomnienia pamięć miasta. Musicie dowiedzieć się jak najwięcej o Gdyni, jej charakterystycznych miejscach, zakamarkach. Tylko zwycięska ekipa będzie mogła przystąpić do przetargu. Odnajdźcie członków swojej drużyny i wykonajcie trzy zadania w jak najkrótszym czasie. Na trasie czekają na Was zapory z dodatkowymi wyzwaniem. Rozwiązanie zadania pierwszego pozwoli poznać miejsce pierwszej zapory, gdzie nauczyciel zweryfikuje jego poprawność i przekaze dodatkowe wyzwanie, po którego wykonaniu otrzymacie kolejne zadanie, następnie dotrzecie do drugiej zapory, a tam dowiecie się, gdzie czeka na Was zadanie ostatnie.

Macie do dyspozycji – telefon z dostępem do Internetu i skanerem kodów QR, latarkę, czarny pisak.

ZAŁĄCZNIK NR 4

WSTĘP DO ZADANIA 1

Poznajcie Gdyński Modernizm

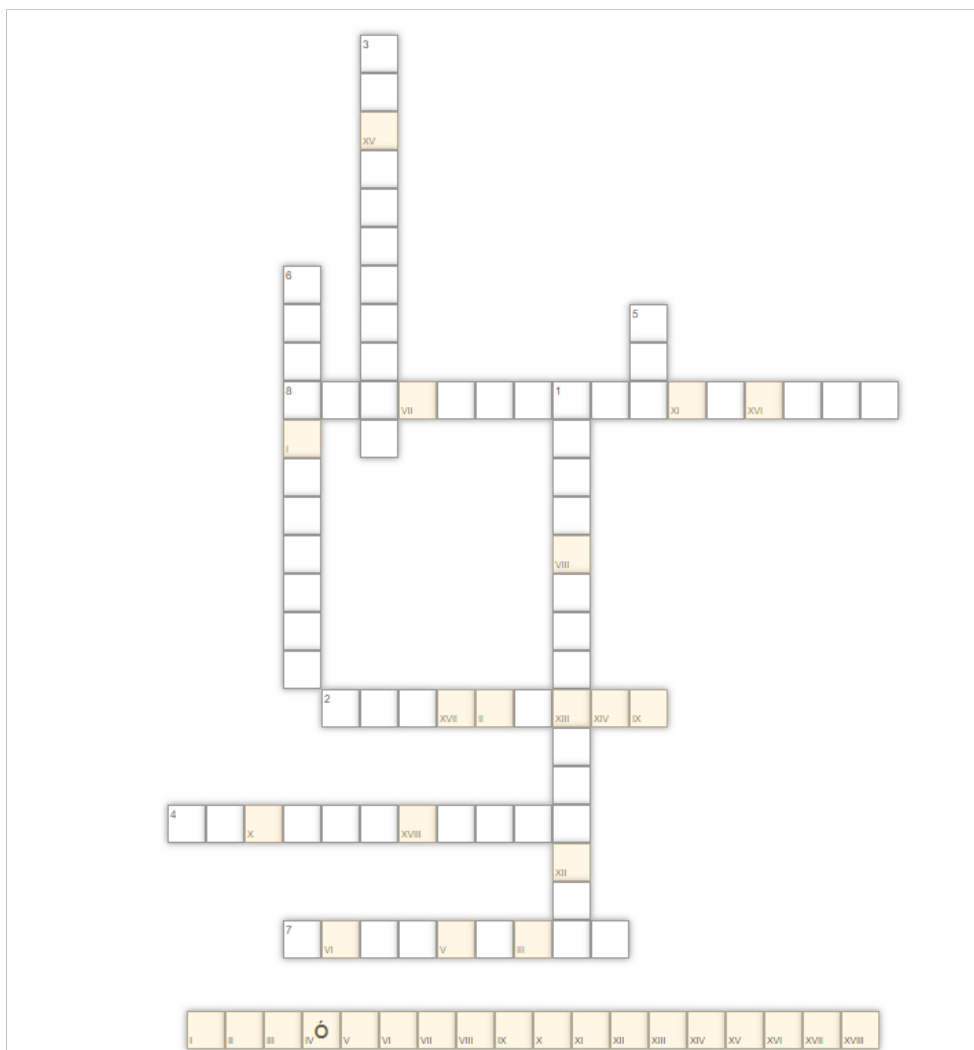
Gdynia to unikalny miejski zespół zabudowy modernistycznej, z uznanym za Pomnik Historii Śródmieściem. W mieście znajdują się całe pierzeje kamienic o kształtach kubicznych, jak i sylwety brył opływowych, nasuwających skojarzenia z architekturą okrętową. Gdyński modernizm to także przykłady zabudowy industrialnej, portowej oraz mieszkalnej, w tym willowej. W 2019 roku **Gdynię wpisano na listę tentatywną Światowego Dziedzictwa UNESCO.**

źródło: <https://www.gdynia.pl/1383-1083-2019-10-11-2019-10-17,8187/gdynia-na-liscie-tentatywnej-unesco,542931>

ZADANIE 1

Musicie odnaleźć informacje, które pozwolą Wam na odgadnięcie haseł krzyżówki, a jednocześnie umożliwią poznanie gdyńskiego modernizmu. Koperty oznaczone numerami zostały ukryte w ogrodzie przyszkolnym. Hasło wskaże Wam miejsce zapory, gdzie czekać będzie nauczyciel z dodatkowym wyzwaniem.

Macie do dyspozycji telefon z dostępem do internetu oraz skanerem kodów QR.

ZAŁĄCZNIK NR 5

HASŁO NR 1

Zdjęcie z archiwum prywatnego

Przedstawiony na fotografii dawny Dworzec Morski został oddany do użytku 8 grudnia 1933 roku. W sensie architektoniczno-konstrukcyjnym dworzec składał się z dwóch części: Sali Pasażerskiej i Magazynu Tranzytowego. Obsługa pasażerów odbywała się w trzypiętrowej hali (o powierzchni 2,5 tys. m²) z przestronnym otwartym hallem. Fasada dworca ma wyraźne cechy architektury modernistycznej, z nawiązaniem do nurtu tzw. polskiego art déco, poprzez m.in. zastosowane dekoracje w formie dwóch płaskorzeźb orłów polskich oraz dwa wyraźnie górujące nad dachem budynku maszty flagowe.

Odpowiedzcie na pytanie: co mieściło się w latach 20. XX wieku w tym budynku?

HASŁO NR 2

Podajcie popularną nazwę tego zespołu mieszkalnego.

HASŁO NR 3

Podajcie popularną nazwę miejsca widocznego na zdjęciu.

Zdjęcie z archiwum prywatnego

HASŁO NR 4

Podajcie, jaka instytucja miała swoją siedzibę w tym budynku w latach 20. XX wieku.

HASŁO NR 5

Napiszcie nazwę instytucji, która w latach 20. XX wieku mieściła się w budynku zaprojektowanym przez Z. Karpińskiego, T. Sieczkowskiego i R. Sołtyńskiego, zbudowanym w 1936 roku, charakteryzującym się dynamiczną bryłą, złożoną z głównego prostopadłościanu mieszczącego wejścia i wysokiego holu głównego oraz dwóch symetrycznych skrzydeł, biegnących po łuku i prostego skrzydła od strony ul. Jana z Kolna. Awangardowa forma budynku już przed wojną była jednym z symboli nowoczesności Gdyni.

HASŁO NR 6

Podajcie nazwę ulicy, przy której mieści się ten modernistyczny obiekt dawniej nazywany Domem Żeglarza.

HASŁO NR 7

Zbudowany w 1937 roku elewator zbożowy w Gdyni uznawany jest za flagowy przykład modernistycznej, przemysłowej architektury funkcjonalnej. Podajcie nazwę nabrzeża, przy którym jest zlokalizowany w Porcie Morskim w Gdyni.

HASŁO NR 8

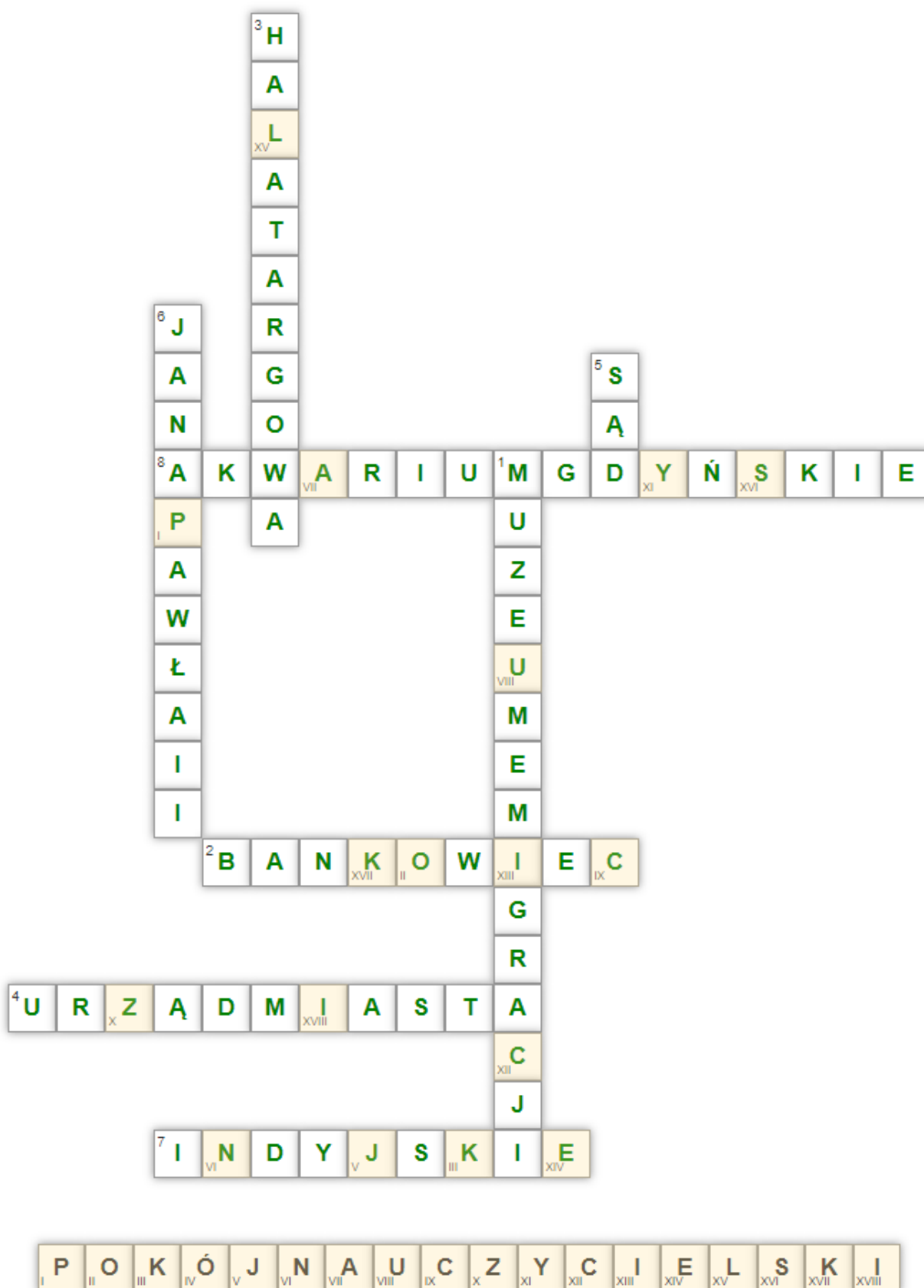
Podajcie nazwę instytucji, która mieściła się w tym budynku w latach 20. XX wieku.

Zdjęcie z archiwum prywatnego

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI:

źródło: <https://modernizmgdny.pl/?cat=172>

ZAŁĄCZNIK NR 6

ZADANIE NR 2

Atrakcje Gdyni

Wykreśćcie nazwy wybranych atrakcji miasta, a z pozostałych liter utwórzcie nazwę sali, w której czeka na Was wyzwanie dodatkowe.

G	I	I	I	I	O	R	P		B	Ł	Y	S	K	A	W	I	C	A	F	Z	C	I	Z	F	G	N	R	A	R
F	C	C	Z	C	E	N	T	R	U	M		N	A	U	K	I		E	X	P	E	R	Y	M	E	N	T	E	A
O	E	A	E	C	G	F	G	I	O	N	N	O	M	G	A	I	R	O	R	R	G	C	Z	E	A	Z	Z	F	Z
E	I	R	S	K	W	E	R		K	O	Ś	C	I	U	S	Z	K	I	I	A	F	C	O	E	E	G	A	C	C
M	O	L	O		W		O	R	Ł	O	W	I	E	G	O	O	C	A	E	I	F	G	G	G	A	A	N	C	F
I	A	E	E	O	Z	F	E	R	G	G	R	C	N	C	N	A	I	G	C	I	C	A	I	Z	I	A	G	C	F
I	I	A	C	G	G	A	R	E	G	R	E	G	N	F	A	A	G	I	G	I	I	A	G	A	R	Z	G	O	C
R	O	E	Z	A	R	F	A	O	F	R	G	A	A	K	W	A	R	I	U	M		G	D	Y	Ń	S	K	I	E
C	C	Z	F	N	G	O	Z	O	K	L	I	F		O	R	Ł	O	W	S	K	I	G	Z	C	I	R	C	A	N
R	E	O	R	A	E	F	A	A	A	G	A	G	G	C	A	O	A	Z	I	A	A	C	R	A	E	A	Z	F	E
I	G	C	A	N	A	Z	C	N	F	A	G	A	Ó	E	O	G	C	I	O	E	G	N	O	O	Z	G	N	G	N
A	A	E	N	G	D	A	R		P	O	M	O	R	Z	A	O	G	C	G	N	E	G	Z	O	G	C	N	Z	Z
Z	G	N	O	Z	I	I	G	G	O	R	C	G	A	G	G	C	C	N	O	R	I	I	I	E	C	A	C	A	R

Rozwiązanie:

G	I	I	I	I	O	R	P		B	Ł	Y	S	K	A	W	I	C	A	F	Z	C	I	Z	F	G	N	R	A	R
F	C	C	Z	C	E	N	T	R	U	M		N	A	U	K	I		E	X	P	E	R	Y	M	E	N	T	E	A
O	E	A	E	C	G	F	G	I	O	N	N	O	M	G	A	I	R	O	R	R	G	C	Z	E	A	Z	Z	F	Z
E	I	R	S	K	W	E	R		K	O	Ś	C	I	U	S	Z	K	I	I	A	F	C	O	E	E	G	A	C	C
M	O	L	O		W		O	R	Ł	O	W	I	E	G	O	O	C	A	E	I	F	G	G	G	A	A	N	C	F
I	A	E	E	O	Z	F	E	R	G	G	R	C	N	C	N	A	I	G	C	I	C	A	I	Z	I	A	G	C	F
I	I	A	C	G	G	A	R	E	G	R	E	G	N	F	A	A	G	I	G	I	I	A	G	A	R	Z	G	O	C
R	O	E	Z	A	R	F	A	O	F	R	G	A	A	K	W	A	R	I	U	M		G	D	Y	Ń	S	K	I	E
C	C	Z	F	N	G	O	Z	O	K	L	I	F		O	R	Ł	O	W	S	K	I	G	Z	C	I	R	C	A	N
R	E	O	R	A	E	F	A	A	A	G	A	G	G	C	A	O	A	Z	I	A	A	C	R	A	E	A	Z	F	E
I	G	C	A	N	A	Z	C	N	F	A	G	A	Ó	E	O	G	C	I	O	E	G	N	O	O	Z	G	N	G	N
A	A	E	N	G	D	A	R		P	O	M	O	R	Z	A	O	G	C	G	N	E	G	Z	O	G	C	N	Z	Z
Z	G	N	O	Z	I	I	G	G	O	R	C	G	A	G	G	C	C	N	O	R	I	I	I	E	C	A	C	A	R

Odpowiedź: geograficzna.

ZAŁĄCZNIK NR 7

ZADANIE NR 3

Gdyńskie pomniki

Zamalujcie cyfry odpowiadające zdaniom prawdziwym, a następnie zeskanujcie uzyskany kod.

1. Pomnik Lotników znajduje się na gdyńskim Oksywiu.
2. Pomnik Eugeniusza Kwiatkowskiego znajduje się w śródmieściu Gdyni.
3. W parku Rady Europy stoi pomnik Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych.
4. Na Placu Kaszubskim stoi pomnik Antoniego Abrahama.
5. Pomnik gen. Gustawa Orlicz-Dreszera znajduje się w Redłowie.
6. Pomnik Pamięci Rozstrzelanych Harcerzy znajduje się poniżej wejścia do kościoła pw. św. Andrzeja Boboli na gdyńskim Oksywiu.
7. W gdyńskiej dzielnicy Babie Doły umiejscowiony jest pomnik Stanisława Dąbka.
8. Rzeźba Gdyńskich Rybek znalazła swoje miejsce na skwerze Kościuszki.
9. Pomnik Harcerzy Gdyńskich (Tajnego Hufca Harcerzy) znajduje się na Kamiennej Górze.

źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Pomniki_w_Gdyni (dostęp 27.10.2020)

